

тарските училища прѣзъ 1890—92 год.? Тогава Българското правителство издигна гласътъ си и съ достойна за българския престижъ енергия възпрѣпятствува на грозещата опасностъ. И Портата спрѣ тогава своитѣ прѣслѣдвания, или ги отложи за по-благоприятно врѣме. Сега Султанското правителство мисли, че е намѣрило това врѣме и е рѣшило да згази Българската църква, за която единъ цѣль народъ е водилъ половинъ столѣтие най-юнашка борба и за която сж дадени безчислени жертви!

Днесъ Султанското правителство третира Екзархията злѣ. Никакво внимание не се обърща на законнитѣ искания на Българската църква. При това Портата открито възбужда най-жестокитѣ врагове на тая Църква срѣщу нея и открито ги подкрѣпя. Положението на българскитѣ черковни власти въ турскитѣ провинции е лошаво. Двама владии, Велешкия и Битолския, сж принудени да стоятъ въ Цариградъ. Срѣщу Велешкия владика имаше комплотъ. Турското правителство не наказва нито устроителитѣ на тоя комплотъ, нито прѣкитѣ приготвени убийци, макъръ че тѣ бѣха извѣстни. Спрямо Струмишкия владика властѣта открито се държи неприятелски и до сега му не позволява да въздигне църква въ самото сѣдалище на епархията и ние имаме редккъ случай слѣдъ старитѣ гонения на християнитѣ да видиме митрополитско седалище на една църква безъ Божи храмъ, въ който архiereя да служи. Срѣщу живота на Охридския владика имаше покушение отъ Шукрия, Мехмедъ Аговъ синъ. Нѣколко крушуми пронизаха прозорцитѣ на кжщата, въ която той бѣ остановенъ въ г. Рѣсенъ. Виновникътъ не се наказва. За положението на Скопския владика нещъ да ви говоря, защото знаете много добрѣ обноситѣ на Скопския валия Хавъзъ наша спрямо него.

Когато на владичитѣ е такова положението, можете да си прѣдставите онова на по-низшето духовенство! Прилѣпския архiereйски намѣстникъ *попъ Спасъ* е изпроводенъ на заточение, слѣдъ като апелативния сждъ въ гр. Битоля го оправда отъ всички обвинения, които бѣха измислени срѣщу него; Емборския общински прѣдсѣдателъ свещеникъ *Златановъ* биде интерниранъ безъ всѣка прѣсжда въ гр. Сѣрѣ. *Игуменътъ* на *Св. Якимъ Осоговски* лежи въ тежки окови заточенъ въ Мала Азия безъ да бжде сжденъ отъ едно редовно гражданско сждилище. *Игуменътъ* на *Лешкия манастиръ* бѣ убитъ отъ разбойници, които властѣта нито намѣри, нито потърси. Прѣдсѣдателътъ на българската община въ Ксанти биде изгоненъ съ заптии отъ града. Царедворскиятъ свещеникъ въ Рѣсенско умрѣ отъ изтезания, извършени надъ него отъ турци, които не се наказаха. Българскиятъ свещеникъ на с. Духъ бѣ убитъ съ куршумъ посредъ день. Така бѣ убитъ свещеника на с. Просѣчанъ.

Господа Народни Прѣдставители! Подиръ тия факти лесно ще ме разберете, ако ви кажа, че турскитѣ власти незначитатъ ония малки права, които Църквата въ турско си е спазила отъ покои врѣме. На владичкитѣ такрири днесъ се подсмиватъ кятипитѣ на каймакитѣ. Застѣпничествата на владичитѣ не се зачитатъ и отъ обикновенитѣ заптии. Не се позволява на архiereйскитѣ намѣстници въ